

Anita gir polio et ansikt

«Polio er en fryktelig sykdom», sier Anita. Det er smerter, lammelser, operasjoner, seinskader. Kort sagt mye «tapt liv». «Vi må gjøre alt vi kan for å utrydde Polio!», fortsetter hun.

Hun er født i 1949. I 1950 gikk det en smittebølge i Ålesund og hun var en av flere som ble rammet. Symptomene begynte som en influensa, men utviklet seg raskt og hun ble lammet fra halsen og ned og ble derfor lagt i jernlunge. Innleggelse på Ålesund sykehus på isolat fulgte og dermed ble kontakten med familien kuttet. Foreldrene fikk se den lille jenta si gjennom en glassluke i døra. Det skulle gå 3 år før hun fikk møte familien i Ålesund igjen og da kjente hun hverken moren, faren eller søstera si. De var helt fremmede for henne.

Utvikling og behandling av Polio

Etter hvert ble hun sendt til på Hatlestad sykehus i Bergen og der ble hun i 2 år. Anita forteller at polio etter hvert kan gå tilbake og det er vanskelig å si hvilket nivå sykdommen ender på med hensyn til lammelser. Hennes lammelser gikk tilbake unntatt på høyre side av kroppen. Dette medførte skinne på høyre bein og på høyre hånd fra midjen og opp til underarm for å prøve å holde skulderen stabil. Hun gjennomgikk flere operasjoner i løpet av oppveksten og skinner og diverse utstyr ble stadig byttet ut for å fremme best mulig bevegelse.

En behandlingsform hun forteller om, var behandling med høyfjellssol. Barna ble behandlet i 2 timer per dag; en time på hver side av kroppen. Det var ingen forklaring av hvorfor og behandlingen må vel kunne beskrives som eksperimentell. Det første som skjedde da hun ankom Hatlestad var gipsing av de deler av kroppen som var poliorammet. Da ble bein og armer «tvunget» i normal stilling. Denne ble tatt av neste dag men den ble tatt på igjen hver kveld. Den ble surret fast med bandasjer. Kald om vinteren og varm om sommeren. Etter hvert lærte barna seg å løsne bandasjen og krype ut av gipsen etter at lyset var slukket og pleierne gått, for så å legge seg inn igjen på morgenkvisten!

Skolegang

Anita startet ikke på skolen som 7 åring. Hun husker ikke helt når hun begynte og legger til at hun hadde lite skolegang på folkeskolen. Men hun gikk på Aspøy skole i Ålesund med ca 1200 elever. Skolen ligger på en haug, var svært godt utstyrt men hadde mange trapper og lange korridorer. Anita gikk til skolen sammen med skolevenninner og fikk nøkkel til baksiden av skolen av lærerinnen sin for å korte ned skoleveien. Dessuten sørget lærerinnen for at klassen fikk klasserom i første etasje for å gjøre det enklere for Anita.

Hun forteller at selv om skolegangen var mye «på og av», var hun godt inkludert. Hun ble ikke mobbet selv om hun av og til ble kalt «haltepinken». Senere tok hun framhaldsskole og handelsskole.

Familie og jobb

Anita giftet seg med Trygve og de fikk to flotte døtre. Etter hvert bygde de eget hus og hadde et helt normalt liv der Anita har vært i 100% jobb med regnskap og har tilpasset sin uføregrad så godt hun har kunnet. Det har gitt henne en utrolig mestring i hverdagen. For alle som kjenner henne, er Anita ei veldig smilende og utadvendt dame, men svært tøff. Det har vel vært en nødvendighet for å leve best mulig med Polio?

Seinskader

Polio er ikke en statisk sykdom. Man får etter hvert seinskader på ulike måter. Anita begynte å falle plutselig, fikk «blåøye» og andre skader og deretter ble førligheten dårligere. Hun er nå helt avhengig av rullestol over lengre distanser, men kan reise seg og stå, gå litt med krykker og klarer seg selv alene i huset. Nå venter hun på en rullestol som hun kan manøvrere inn i bilen sin med ei hånd. Da kan hun være mer selvhjulpen og komme seg dit hun ønsker for egen maskin.

Vi takker for at du ga Polio et ansikt Anita!

Anita ble intervjuet av Greta Herje under distrikskonferansen 2024. Det er også Greta Herje som har skriftliggjort intervjuet.